

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 229/2010-61

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Š. K., D., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný vnútroštátny opravný prostriedok zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 145/2005 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 146/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. februára 2010 doručená sťažnosť Š. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú doplnil podaním doručeným 22. júla 2010 a 11. novembra 2010 a ktorou namieta porušenie svojho základného práva na

súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný vnútroštátny opravný prostriedok zaručeného v čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 145/2005 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 146/2009.

V kvalifikovanej sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Nezákonným rozhodnutím bolo porušené Ústavou SR garantované právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 na právo domáhať sa práva na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 48 ods. 2 právo na verejné prerokovanie vecí, bez zbytočných prietáhov a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, podľa čl. 50 ods. 2 právo do právoplatného rozhodnutia o vine, zaobchádzania ako s nevinným - právo prezumpcie neviny. V zmysle čl. 127 a príslušnej medzinárodnej zmluvy boli porušené práva sťažovateľa podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobodách a to konkrétne čl. 6 ods. 1 právo na spravodlivé, verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a čl. 13 právo na právne prostriedky nápravy dosiahnutia ochrany porušených práv priznaných Dohovorom.

K porušovaniu vyššie uvedených práv dochádza zo strany Okresného súdu Dolný Kubín a Krajského súdu v Žiline, pričom uvedené súdy porušili základné zákonné povinnosti v dôsledku ktorých došlo k zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa. K porušovaniu predmetných práv dochádza v konaní pred Okresným súdom Dolný Kubín č. 4T/145/2005, kde sťažovateľ figuruje ako obžalovaný a taktiež v tom istom konaní v druhom stupni kde je porušovateľom práv Krajský súd Žilina...

Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 03.12.2007 oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry D. zo dňa 21.11.2005 vedenej pod. sp. zn. IPv 10/2005, ktorou bol obžalovaný pre pokračovací trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods. 1,2 písm. a) ods. 3 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. vo vtedy platnom znení.

Voči rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 03.12.2007 sa sťažovateľ odvolal na Krajský súd Žilina pre porušenie základných ľudských práv a slobôd orgánmi činnými v trestnom konaní a Okresným súdom Dolný Kubín v konaní sp. zn. 4T 145/2005. Krajský súd v Žiline vyhovel sťažovateľovi a v dôsledku konštatovania predmetného porušovania práv, rozsudok uznesením zo dňa 29.01.2008 zrušil. Po uznesení Krajského súdu Žilina zo dňa 29.01.2008 bola vec vrátená Okresnému súdu Dolný Kubín, ktorý mal vec v potrebnom rozsahu prejednať a rozhodnúť.

Okresný súd v Dolnom Kubíne, resp. zákonný sudca JUDr. R. K. pri prejednávaní tejto veci, vrátil uznesením zo dňa 20.10.2009 do prípravného konania. Podľa § 182 ods. 1 môže prokurátor vziať obvinenie späť až do začatia hlavného pojednávania, čím sa vec vracia do prípravného konania. Takýto postup je možný za predpokladu, že prokurátor zoberie žalobu späť pred začiatkom hlavného pojednávania a za predpokladu nezačatia hlavného pojednávania.

Dňa 03.12.2007 bol Okresným súdom vynesený rozsudok vo veci, ktorý bol ako výsledok hlavného pojednávania. Tým, že Okresný súd prejednal vec na hlavnom pojednávaní nie je možné spät'vzatie žaloby prokurátorom podľa § 182 ods. 1 Trestného poriadku účinným do 01.01.2006 s príslušnými účinkami, ktoré by vec vrátili do prípravného konania.

Vyplývajúc z procesných skutočností a úkonov, ktoré boli vykonané a do uznesenia Krajského súdu v Žiline, nie je možné tvrdiť, že hlavné pojednávanie sa ešte nezačalo. Krajský súd v Žiline svojim uznesením o zrušení rozhodnutia len zaviazal Okresný súd Dolný Kubín vo veci znovu rozhodnúť. Okresný súd teda nemohol postupovať podľa § 182 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1.1.2006. Po začatí hlavného pojednávania môže súd ako aj prokurátor postupovať podľa § 182 ods. 2, a to :

Ak prokurátor po začatí hlavného pojednávania dôjde k presvedčeniu, že výsledky prejednávaní veci pred súdom obžalobu nepotvrdzujú, je povinný ustúpiť od obvinenia a oznámiť súdu dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Toto vyhlásenie nezbavuje súd povinnosti, aby, spravujúc sa zákonom a svojim vnútorným presvedčením - rozhodol o obžalobe podľa všeobecných zásad.

Dispozícia s obžalobou prislúcha prokurátorovi len do tej doby než predseda senátu resp. samosudca začne hlavné pojednávanie. Od tohto momentu už prokurátor nemôže

žalobu vziať späť. Takéto neskoršie vyhlásenie o späť vzatí je neúčinné a nezbavuje súd povinnosti vo veci konať a rozhodnúť. Začatím hlavného pojednávania sa rozumie moment kedy predseda senátu resp. samosudca oznámi vec, ktorá bude prejednaná. Obžalobu môže prokurátor zobrať späť najneskôr vo chvíli, ktorá bezprostredne predchádzala momentu podľa predošlej vety.

Zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa vnútorného presvedčenia podľa §2 ods. 6 Trestného poriadku účinného do 01.01.2006 je prokurátor viazaný tiež v konaní pred súdom po podaní žaloby, aj keď v tomto období má postavenie procesnej strany. Po začatí hlavného pojednávania už nemôže vziať žalobu späť, avšak ak zistí na základe priebehu konania, že obžaloba nie je dôvodná, je povinný ustúpiť od obvinenia.

Proti tomuto uzneseniu o 4T/145/2005 - 1703 o vrátení veci do prípravného konania, podal sťažovateľ sťažnosť na Krajský súd dňa 21.10.2009. Krajský súd preskúmal rozhodnutie a zistil že Okresný súd Dolný Kubín postupoval v zmysle §182 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 01.01.2006 a tento postup schválil a zobral ho za správny. V dôsledku takého posúdenia veci Krajský súd uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa s odôvodnením, že sťažnosť proti rozhodnutiu v zmysle § 182 nie je prípustná.

Konanie Krajského súdu Žilina musí byť považované v rozpore so základnými princípmi právneho poriadku, nakoľko odobruje postup súdu, ktorý je v jasnom spore so zákonom. Krajský súd tak konštatuje, že proti rozhodnutiu Okresného súdu Dolný Kubín nie je možné odvolanie a nezaoberal sa tak vôbec otázkou veci samotnej.

Podľa § 141 ods. 1 a 2 Trestného poriadku je opravným prostriedkom proti uzneseniu, sťažnosť. Vychádzajúc z dikcie zákona, tak Krajský súd má danú sťažnosť prijať a posúdiť celú vec, znova. Okresný súd uplatnil zlé právne posúdenie veci, ktorú vrátil tak do prípravného konania v rozpore z Trestným poriadkom, následne Krajský súd nepripustil voči tomuto uzneseniu riadny odvolací prostriedok a tak nepriamo odobril závery súdu prvého stupňa.

Celý postup od prvostupňového súdu až po odvolací orgán a opätovné domáhania sa spravodlivého procesu zo strany sťažovateľa bol umiestnený mimo rámec zákona a v značnom rozpore so základnými právami a slobodami sťažovateľa.“

Porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý zaručuje právo domáhať sa ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde, sťažovateľ odôvodnil tým, že „Okresný súd Dolný Kubín rozhodnutím zo dňa 20.10.2009 pred samosudkyňou JUDr. R. K. sp. zn. 4T 145/2005 vrátil uznesením vec sťažovateľa naspäť do prípravného konania. Rozhodnutie súdu vo forme uznesenia a presunutie do prípravného konania je v rozpore z ustanoveniami Trestného poriadku a odopiera tak sťažovateľovi právo na domáhanie sa svojho práva zákonom ustanoveným postupom. Toto právo bolo taktiež porušené e nezákonný postup deklarovaný uznesením Krajského súdu Žilina, ktorý tento postup schválil a sťažnosť sťažovateľa zamietol ako neprípustnú.“.

Porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy – práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom sťažovateľ odôvodnil takto:

«Počas konania na Okresnom súde bol sťažovateľ obmedzený v aktivite a vo využívaní procesných nástrojov. Nevedel sa domôcť podania námietok a upozorniť súd na konanie v rozpore z Trestným poriadkom. Túto iniciatívu prejavoval niekoľko krát avšak táto skutočnosť nebola ani zaprotokolovaná v zápisnici z hlavného pojednávania. Skutočnosť, že sudkyňa ukončila proces uznesením o vrátení do prípravného konania, bez pripustenia sťažnosti sama o sebe nasvedčuje, že sťažovateľ nemal mať možnosť reagovať na postup súdu ani ex post. V dôsledku týchto opatrení sa sťažovateľ nemohol vyjadriť k všetkým skutočnostiam a tým bol proces vedený v evidentnom rozpore so základnými právami sťažovateľa.

Pri výklade pojmu „trestné obvinenie“ vychádza Európsky súd pre ľudské práva nezávisle od obdobných pojmov využívaných vo vnútroštátnej právnej úprave členského štátu. Pojem obvinenie vykladá skôr materiálne, ako formálne, pričom sa zameriava na podstatu príslušného procesu.

Právo na oboznámenie sa s obvinením vyžaduje podrobné skutkové i právne dôvody, ktoré viedli k začatiu trestného stíhania. Aj z doterajšej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že právo na oboznámenie sa s obvinením veľmi úzko súvisí aj s právom na prípravu obhajoby, a teda v trestnom konaní predstavuje z pohľadu obvineného kľúčový moment, ktorý ovplyvňuje celý ďalší postup.

ESLP v súvislosti so skúmaním porušenia práva byť oboznámený s obvinením skúma najmä tú otázku, či obvinený mal možnosť prístupu k ďalším informáciám ak o ne žiadal. V prípade, ak obvinený nie je dostatočným spôsobom, a to ani po adresovaní viacnásobnej požiadavky príslušným orgánom o poskytnutie trestnoprávne dôležitých informácií, nie je mu umožnené dôkladne sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú mu v konaní kladené za vinu.

Princíp práva byť dostatočne oboznámený s obvinením sa úzko spája aj s princípom rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania.»

Porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru – práva na spravodlivé a verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov sťažovateľ odôvodnil takto:

„Vec už bola prerokovaná a prejednaná na hlavnom pojednávaní, následne v odvolacom konaní a v rozpore s Trestným poriadkom bola opätovne vrátená do prípravného konania zakladá evidentný dôkaz o zbytočných prieťahoch. O každom kto je obvinený z trestného činu a je postavený pred súd musí byť rozhodnuté bezodkladne a zbytočných prieťahov o vine alebo nevine. V prípade sťažovateľa ide o zbytočné formálne prieťahy, ktoré sú dokonca zákonom nedovolené.

Po dobu 10 rokov od začiatku trestného stíhania a 5 rokov priebehu hlavného pojednávania musí sťažovateľ strpieť v každej oblasti svojho občianskeho života, v práci, rodine a spoločnosti, poškodzovanie jeho práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe, pričom je voči týmto poškodeniam svojich práv bezmocný.“

Porušenie čl. 13 dohovoru – práva na právne prostriedky nápravy dosiahnutia ochrany porušených práv priznaných dohovorom sťažovateľ odôvodnil takto:

„Okresný súd uznesením zo dňa 20.10.2009 sp. Zn. 4T/145/2005 - 1703 konaného pred samosudcom JUDr. R. K., ktorým bola vec presunutá do prípravného konania, v poučení uviedol že proti uzneseniu nie možná sťažnosť. Toto opatrenie je v príkrom

rozpore s právom na obhajobu a na právne prostriedky nápravy. Okresný súd sa týmto snaží nepriznať sťažovateľovi právo na opravné prostriedky a právnu obranu.

Sťažovateľ podľa § 141 ods. 1 Trestného poriadku 141/1961 Zb. podal sťažnosť na Krajský súd Žilina ohľadom postupu Okresného súdu Dolný Kubín. Krajský súd v Žiline však neprešetril sťažnosť vecne, ale zamietol ju ako neopodstatnenú pre vyjadrenie Okresného súdu Dolný Kubín o nemožnosti opravného prostriedku. Sťažovateľ má za to, že mu bolo odopreté právo na právne prostriedky nápravy na prvom aj na druhom stupni konania...

Dovoľujem si preto vyjadriť svoje presvedčenie, že nedostatkami v oblasti účinného prostriedku nápravy bolo závažným spôsobom zasiahnuté do práv sťažovateľa, nakoľko aj napriek aktívnej snahe mu nebolo umožnené adekvátnym spôsobom domôcť sa uznania svojich základných ľudských práv a slobôd...

Podľa § 56 ods. 4 zákona č. 124/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 38/1993 Z. z., zákon o organizácii Ústavného súdu SR,... ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda boli porušené, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Len rýchle a spravodlivé rozhodnutie vo veci samej umožní sťažovateľovi domáhať sa svojich práv.

Na druhej strane som toho názoru, že sťažovateľovi skutočne vznikla majetková, ale najmä aj nemajetková ujma tým, že orgány činné v trestnom konaní a súdy konajú, vzhľadom na povahu veci, s neospravedliteľnými porušeniami základných ľudských práv.

Vzhľadom na vyššie uvedené, sťažovateľ považuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde za odôvodnené.

Trestné stíhanie mnohokrát predstavuje hlboký zásah do života osoby, a to najmä s ohľadom na osobnostné práva stihanej osoby. Trestne stíhaná osoba často krát v očiach verejnosti a aj najbližšieho okolia vzbudzuje pocit nedôvery a morálneho odsúdenia, je preto veľmi dôležité aby bola konkrétna osoba z trestného činu obvinená až na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a zákonným spôsobom.

Navrhujem, aby Ústavný súd SR priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v takej výške, ktorou by aspoň čiastočne zmiernil dôsledky, ktoré štát sťažovateľovi spôsobil nemožnosťou nápravy nezákonného stavu vzniknutého vydaním uznesenia o vznesení

obvinenia a samotným trestným stíhaním. Žiadam, aby Ústavný súd SR priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch vo výške 50.000,-€.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva sťažovateľa a to:

Právo na domáhanie sa práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, Právo na verejné prerokovanie veci, bez zbytočných prietáhov a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR,

Právo na spravodlivé, verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Právo na účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl.13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli porušené postupom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. a Krajského súdu Žilina v konaní, ktoré je dnes vedené pod sp. zn. 3To/146/2009-1744.

Ústavný súd prikazuje Krajskému súdu Žilina, aby zrušil uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4T/145/2005 - 1703 a nariadil Okresnému súdu znovu prejednať a rozhodnúť vo veci. Okresný súd pri prejednaní veci musí postupovať v zmysle § 327 ods. 2 Trestného poriadku. kedy okresný súd nemôže v prípade zrušeného rozsudku v dôsledku odvolania v prospech obžalovaného, zmeniť rozsudok v jeho neprospech.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Š. K. primerané finančné zadosťučinenie v sume 50.000- € (slovom päťdesiat tisíc eur), ktoré mu je Krajský súd Žilina povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Š. K. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,31 €, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

1. K porušeniu označených práv okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 145/2005

Predmetom sťažnosti v tejto časti je najmä námietka sťažovateľa, že postupom okresného súdu mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, pretože po späťvzatií obžaloby prokurátorom okresný súd ďalej postupoval podľa § 182

ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 a vrátil vec do prípravného konania, hoci podľa sťažovateľa podľa procesných skutočností a úkonov, ktoré boli vykonané, nebolo možné tvrdiť, že hlavné pojednávanie sa ešte nezačalo.

Podľa § 182 ods. 1 Trestného poriadku:

„Dispozícia s obžalobou prislúcha prokurátorovi len do tej doby než predseda senátu resp. samosudca začne hlavné pojednávanie. Od tohto momentu už prokurátor nemôže žalobu vziať späť. Takéto neskoršie vyhlásenie o späť vzatí je neúčinné a nezbavuje súd povinnosti vo veci konať a rozhodnúť. Začatím hlavného pojednávania sa rozumie moment kedy predseda senátu resp. samosudca oznámi vec, ktorá bude prejednávaná. Obžalobu môže prokurátor zobrať späť najneskôr vo chvíli, ktorá bezprostredne predchádzala momentu podľa predošlej vety.“

Podľa sťažovateľa hlavné pojednávanie začalo, preto okresný súd nemohol postupovať podľa § 182 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006.

Skutočnosť, že proti uzneseniu okresného súdu nebolo možné podať opravný prostriedok, považuje sťažovateľ za porušenie práva na obhajobu a na právne prostriedky nápravy.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

O späťvzatí obžaloby prokurátorom okresný súd rozhodol uznesením č. k. 4 T 154/2005-1703 z 20. októbra 2009. Podľa poučenia proti tomuto uzneseniu nebola sťažnosť prípustná, preto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. októbra 2009.

Za stavu, keď napadnuté rozhodnutie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 20. októbra 2009 (sťažovateľ sa o rozhodnutí dozvedel 27. októbra 2009, keď mu bolo uznesenie okresného súdu doručené) a sťažnosť bola doručená ústavnému súde 19. februára 2010, sa teda sťažovateľ mohol ochrany svojich práv označených v sťažnosti domáhať

na ústavnom súde najneskôr do 27. decembra 2009. Sťažnosť však podal po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, preto ju ústavný súd vo vzťahu k okresnému súdu považuje za oneskorene podanú, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2. Sťažovateľ sťažnosťou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný vnútroštátny opravný prostriedok zaručeného v čl. 13 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 146/2009.

2.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Toto právo bolo podľa sťažovateľa porušené tým, že krajský súd potvrdil „nezákonný postup“ deklarovaný uznesením okresného súdu, keď jeho postup schválil a sťažnosť sťažovateľa zamietol.

2.2 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že

„Vec bola prerokovaná a prejednaná v odvolacom konaní a v rozpore s Trestným poriadkom bola opätovne vrátená do prípravného konania zakladá evidentný dôkaz o zbytočných prietáhoch. O každom, kto je obvinený z trestného činu a je postavený pred súd musí byť rozhodnuté bezodkladne a zbytočných prietáhov o vine alebo nevine. V prípade sťažovateľa ide o zbytočné formálne prietahy, ktoré sú dokonca zákonom nedovolené.“

Ústavný súd preskúmal rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 3 To 146/2009 z 26. novembra 2009 a zistil, že krajský súd sa v tomto konaní zaoberal sťažnosťou sťažovateľa, ktorú podal proti právoplatnému rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 4 T 145/2005 z 20. októbra 2009. Krajský súd podľa § 148 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 sťažnosť sťažovateľa zamietol s poukazom na ustanovenie § 141 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, podľa ktorého opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, okrem uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že z ustanovenia § 182 ods. 1 Trestného poriadku nevyplýva, či ktorákoľvek strana v trestnom konaní môže podať proti takémuto rozhodnutiu okresného súdu opravný prostriedok. Krajský súd napokon konštatoval, že proti uzneseniu vydanému podľa § 182 Trestného poriadku zákon sťažnosť nepripúšťa.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani

právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Sťažovateľ sa domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv rozhodnutím krajského súdu, ako aj jeho zrušenia.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu nemožno považovať za arbitrárne ani zjavne neodôvodnené. Argumentácia krajského súdu je v súlade so zákonom a je dostatočná a doba, počas ktorej sa vec nachádzala na krajskom súde (1 mesiac), nemožno považovať za neprimeranú, preto niet dôvodu na to, aby ústavný súd do rozhodnutia krajského súdu akýmkoľvek spôsobom zasiahol. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2.3 Napokon sťažovateľ namietal aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné prostriedky nápravy pred národným orgánom...

Ústavný súd nezistil žiadnu súvislosť medzi namietaným porušením tohto práva a uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To/146/2009 z 26. novembra 2009, pretože krajský súd skúmajúc splnenie procesných podmienok konania dospel k záveru, že sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu nie je prípustná. Svoj právny názor dostatočne zdôvodnil.

Podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že krajský súd svojím rozhodnutím, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti, nenaplnil očakávanie sťažovateľa, nemožno zamieňať s nutnosťou vysloviť porušenie tohto práva.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52).

V danom prípade však ústavný súd k takémuto záveru nedospel, a preto sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci už nepripadalo do úvahy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2010